



REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-48/2021/4

Datum: 3. 2. 2022

Ministrstvo za pravosodje
gp.mp@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (EVA 2021-2030-0045) – DODATNO MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. IPP 007-599/2021/14 prejet dne 18. 1. 2022 in priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega dodatnega zaprosila, 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (v nadaljevanju ZVOP-1), 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljevanju Splošna uredba) in 76. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov na področju obravnavanja kaznivih dejanj (v nadaljevanju ZVOPOKD) v nadaljevanju posredujemo dodatno mnenje Informacijskega pooblaščenca (v nadaljevanju IP) k prejetemu dopolnjenemu predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – EVA 2021-2030-0045 (v nadaljevanju predlog ZIKS-1H).

Kot je razbrati iz prejetega gradiva, predlog ZIKS-1H ne vsebuje več sprememb 250.a člen ZIKS-1, ki ureja obdelave osebnih podatkov iz kazenske evidence glede dajanja podatkov iz kazenske evidence in elektronskega dostopa do kazenske evidence, ampak je namesto tega dodan nov 250.b člen (12. člen predloga ZIKS-1H), ki glede povezovanja kazenske evidence, evidence vzgojnih ukrepov in evidence izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost (v nadaljevanju: kazenske evidence), skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu in evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških določa:

»250.b člen

(1) Evidence iz prvega odstavka prejšnjega člena se za namene pridobitve podatkov, ki jih je potrebno vpisati v evidence, zagotavljanja točnosti in posodobljenosti teh podatkov po vpisu, dajanja podatkov državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcem javnih pooblastil v skladu s šestim odstavkom prejšnjega člena oziroma za namen izvedbe izbrisa teh podatkov po poteku rokov hrambe ter obveščanja upravljavca evidence zaprtih oseb o izbrisu v skladu s sedmim odstavkom prejšnjega člena lahko povezujejo s:

- 1. Centralnim registrom prebivalstva po zakonu, ki ureja centralni register prebivalstva, ki ga upravlja Ministrstvo za notranje zadeve,*
- 2. vpisniki in drugimi evidencami sodišč po zakonu, ki ureja sodišča, ki jih upravlja Vrhovno sodišče Republike Slovenije,*
- 3. vpisniki in drugimi evidencami državnih tožilstev po zakonu, ki ureja državna tožilstva, ki jih upravlja Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije,*
- 4. evidencami policije po zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije, ki jih upravlja Ministrstvo za notranje zadeve, policija,*

5. centralno evidenco o osebah na prestajanju kazni zapora, ki jo upravlja Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij,
6. zbirko podatkov o osebah po zakonu, ki ureja probacijo, ki jo upravlja Uprava Republike Slovenije za probacijo,
7. evidencami prekrškovnih organov po zakonu, ki ureja prekrške, s katerimi upravljajo prekrškovni organi, in z
8. evidenco posredovanih in prejetih zaprosil, odgovorov na zaprosila, obvestil ter drugih sporočil, izmenjanih s pristojnimi organi drugih držav članic oziroma pristojnim organom Evropske unije po zakonu, ki ureja sodelovanje v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije, ki jo upravlja Ministrstvo za pravosodje.

(2) Državni portal za poslovne subjekte in samostojne podjetnike (SPOT) se lahko za namen, da se poslovnim subjektom in samostojnim podjetnikom, ki imajo za to upravičen, na zakonu utemeljen interes, omogoči elektronsko oddajo vloge za pridobitev podatka, ali je drug poslovni subjekt, samostojni podjetnik, zaposleni ali kandidat za zaposlitev vpisan v evidencah iz prejšnjega člena ali ne, oziroma elektronski prevzem tega podatka, povezuje z kazenskimi evidencami. Upravljevalec državnega portala mora zagotoviti, da vlagatelj pred oddajo vloge v državni portal zavede ustrezna dokazila o obstoju privolitve preverjenih poslovnih subjektov, samostojnih podjetnikov oziroma zaposlenih in kandidatov za zaposlitev ter o obstoju upravičenega, na zakonu utemeljenega interesa. Upravljevalec državnega portala zagotovi Ministrstvu za pravosodje neposredni dostop do navedenih dokazil.

(3) Povezovanja iz prejšnjih odstavkov se izvedejo z imenom in priimkom in enotno matično številko občana ali drugimi podatki, ki v povezavi z imenom in priimkom zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva podatek, oziroma, v kolikor gre za pravno osebo, z davčno ali matično številko te osebe.

(4) Za vsako prejeto zahtevo in posredovanje podatkov po tem členu upravljevalec v dnevnik obdelave zabeleži podatke o uporabniku (organ ali organizacija uporabnika, identifikator uporabnika), datum in čas obdelave, vrsto in namen obdelave ter vrsto posredovanih osebnih podatkov, da se omogoči naknadno ugotavljanje, kdo, kdaj in za kakšen namen je pridobival osebne podatke, oziroma katere osebne podatke je pridobil. Dnevniki obdelave se hranijo dve leti po zaključku koledarskega leta, v katerem so nastali.

(5) Ministrstvo za pravosodje najmanj enkrat na dve leti izvaja zunanji strokovni nadzor nad obdelavami osebnih podatkov po drugem in tretjem odstavku tega člena tako, da za naključno izbrane uporabnike podatkov naključno izbere primere dostopov do podatkov ter preveri, ali so za tak dostop izpolnjeni zakonski pogoji.«

IP v zvezi s tem ponovno izpostavlja, da se v skladu s 35. členom Splošne uredbe in 49. členom ZVOPOKD v primeru obsežne obdelave osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški iz 10. člena Splošne uredbe (kamor nedvomno sodi ureditev iz predlaganega novega 250.b člena ZIKS-1) ter povezovanjem zbirk osebnih podatkov zahteva predhodna izdelava ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov. Glede na materijo predlaganih sprememb – povezovanje vseh v prvem odstavku 250.a člena navedenih evidenc z drugimi zbirkami osebnih podatkov in še zlasti z Državnim portalom za poslovne subjekte in samostojne podjetnike (SPOT) ter na ta način posredno elektronski dostop različnih subjektov do kazenske evidence bi po mnenju IP taka ocena učinka vsekakor bila nujno potrebna z namenom:

- zagotavlja zakonske opredelitve sorazmernosti obdelav;
- razmejitev vlog in odgovornosti glede varstva osebnih podatkov in pravic posameznikov različnih deležnikov ter morebitnih vprašanj skupnega upravljanja,
- pravočasne prepoznavne ter naslovitve vseh tveganj za varstvo in varovanje osebnih podatkov v okviru kazenske in drugih evidenc iz 250.a člena.

Takšno oceno bi bilo, kot smo že izpostavili, smiselno izdelati v fazi priprave zakonskih sprememb in ne šele v fazi tehnične izvedbe sprememb, ko je zakonska ureditev že določena in zavezujoča. **V izvedbeni fazi namreč morebitnih nejasnih in neustreznih zakonskih določb s podzakonskimi akti ni več mogoče sanirati.**

Kot smo že izpostavili, to potrjujejo tudi ugotovitve inšpekcijskega postopka IP, ki je v teku, in v okviru katerega je IP med drugim upravljavcu (Ministrstvu za pravosodje) odredil nekatere pomembne ukrepe v zvezi z varovanjem osebnih podatkov v okviru kazenske evidence, med drugim v zvezi z opredelitvijo kategorij posameznikov, katerih podatki se obdelujejo v kazenski evidenci; izbrisom vseh obsodb, za katere je potekel rok za zakonsko rehabilitacijo; zagotovitvijo, da se podatki v primeru rehabilitacije nepovratno izbrišejo in ne zgolj blokirajo; sklenitvijo pogodb o pogodbeni obdelavi ter ukrepi v zvezi z dostopanjem uporabnikov, ki neposredno dostopajo do kazenske evidence.

Upoštevajoč navedeno IP ocenjuje, da bi bilo v zvezi z zagotavljanjem neposrednega dostopa širokega kroga različnih subjektov do vseh evidenc iz 250.a člena ZIKS-1 (kazenske evidence, evidence vzgojnih ukrepov in evidence izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost, skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu in evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških) smiselno po izvedbi predhodne ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov zakonsko opredeliti dodatne ukrepe z namenom zagotavljanja učinkovitega in pravočasnega naslavljanja vseh tveganj v zvezi z varstvom podatkov pri tem, kot so npr. uveljavljanje pravic posameznikov na podlagi Splošne uredbe, zagotavljanje točnosti in ažurnosti podatkov, ukrepanja v primerih netočnih podatkov, specifikacije glede obveznosti morebitnih pogodbenih obdelovalcev, ukrepi za preprečevanje zlorab oz. nepooblaščenih elektronskih dostopov do teh evidenc s strani zunanjih uporabnikov ter ukrepi za zagotavljanje pravočasnega izbrisa vseh podatkov po poteku rokov hrambe.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informatična pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke